

LANDEN VAN EUROPA

Bulgarije

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart

In het oosten van Bulgarije ligt de Zwarte Zee. Verder wordt het land begrensd door Roemenië in het noorden, door Servië en Macedonië in het westen, door Griekenland in het zuiden en door Europees-Turkije in het zuidoosten.

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Bulgarije is 111.000 vierkante kilometer. Dat is ongeveer 2,5 keer de oppervlakte van Nederland.

4 Bevolking

Bulgarije heeft ruim 7 miljoen inwoners. Er wonen gemiddeld 65 mensen op een vierkante kilometer.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

De hoofdstad van Bulgarije is Sofia met ruim 1,2 miljoen inwoners. Andere belangrijke steden zijn Varna, Boergas, Plovdiv en Roese.

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

In de 14e eeuw werd Bulgarije veroverd door het Ottomaanse Rijk. In 1878 herkeeg Bulgarije zijn zelfbestuur als zelfstandig vorstendom binnen het Ottomaanse Rijk en in 1908 werd het een volledig onafhankelijk koninkrijk. Het won en verloor gebied gedurende de Balkanoorlogen en de Eerste Wereldoorlog. Na de Tweede Wereldoorlog kwam Bulgarije in de invloedssfeer van de Sovjet-Unie en werd een communistische volksrepubliek. In 1989 ontvluchtte honderdduizenden Turken en Pomakken Bulgarije vanwege de zware repressieve houding van de regering ten opzichte van de islamitische minderheden. Zo werden Turkse namen in 1984 verboden en werden moskeeën gesloten. Na een paleiscoup door de minister van Buitenlandse Zaken in 1989 werd het land een democratische meerpartijenstaat en kon het zich langzaam richting de EU bewegen. Ook werden in 1989 de repressieve maatregelen tegen de minderheden opgeschort.

Bulgarije werd op 29 maart 2004 officieel lid van de NAVO en op 1 januari 2007 trad het toe tot de Europese Unie.

7 Staatsvorm

Bulgarije is een parlementaire democratie/republiek met als staatshoofd een president die elke vijf jaar direct wordt gekozen. De volksvertegenwoordiging bestaat uit een 1-kamerparlement, de Nationale Vergadering. Deze bestaat uit 240 leden voor een periode van vier jaar en via evenredige vertegenwoordiging.

Het volkslied is Mila Rodino.

Nationale feestdag: 3 maart.

8 Regio's en departementen

Sinds 1999 bestaat Bulgarije uit 28 oblasten (soort provincies), die alle zijn genoemd naar de regionale hoofdstad. De nationale hoofdstad (Sofia) vormt een eigen district. De oblasten zijn onderverdeeld in gemeenten.

9 Infrastructuur

Bulgarije is een belangrijk doorvoerland tussen Midden-Europa en Turkije. Het land ligt aan vier pan-Europese transportcorridors. Tot corridor nr. IX behoort de enige brug over de Donau naar Roemenië, de Vriendschapsbrug uit 1954.

Bulgarije beschikt over 4.294 km spoorwegen: de eerste spoorlijn werd in 1866 aangelegd. De frequentie van de treinen is echter laag en voor het interlokale verkeer is de bus doorgaans sneller. Het plaatselijke busvervoer is in onafhankelijke stadsmaatschappijen ingedeeld; een kaartje van de ene stad is in de andere niet geldig.

Er zijn vier internationale luchthavens: in Sofia, Varna, Boergas en Plovdiv. Er bestaan concrete plannen voor de opening van een nieuwe internationale luchthaven vlakbij de oude hoofdstad Veliko Tarnovo.

Bulgarije beschikt met Varna en Boergas over twee zeehavens aan de Zwarte Zee. De grootste binnenhaven bevindt zich bij Roesse aan de Donau.

10 Klimaat

Bulgarije heeft een landklimaat. Ten zuiden van het Balkangebergte heerst een zachter klimaat met mediterrane trekjes. De gemiddelde dagtemperaturen liggen in het binnenland rond de 24°C en juli en augustus is de warmste periode van het jaar. Het is dan gemiddeld circa 27°C en langs de Zwarte Zeekust lopen de temperaturen dan tegen de 30°C. De neerslag bedraagt gemiddeld 600 mm per jaar, maar in de bergen valt vaak meer dan 1000 mm per jaar, vaak in de vorm van sneeuw. De hoofdgeregtheid is de zomer, in het zuiden de herfst.

11 Rivieren en meren

De Donau, de Iskar, de Maritsa en de Strimon zijn de belangrijkste rivieren. Het noorden en oosten van het land wateren, al dan niet via de Donau, af op de Zwarte Zee. De Maritsa en de Strimon en hun zijrivieren water af op de Egeïsche Zee.

12 Gebergten

Het Balkangebergte loopt in Bulgarije van oost naar west. Tussen de Balkan en de Donau ligt een vlak gebied: de Dobroedzja. In het zuiden ligt het Rodopegebergte. Verder zijn er in het westen de Rila (hoogste berg de Moesala, 2925 m) en in het zuidwesten de Pirin (hoogste berg de Vichren, 2920 m). Ten zuiden van de Balkan en ten noorden van de Rodopegebergte is het land vlak.

13 Nationale en regionale parken

Bulgarije heeft in totaal 3 nationale parken. Ze hebben een totale oppervlakte van bijna 200.000 hectare en beslaan meer dan eenderde van het Bulgaarse beschermd natuurgebied.

14 Industrie en economie

Na de Tweede Wereldoorlog is de industrie in Bulgarije flink gegroeid. De belangrijke industrieën zijn de machinebouw, metaalbewerking, voedselverwerking, techniek en de productie van chemische producten, textiel en elektronica. De belangrijkste mineralen van Bulgarije zijn bauxiet, koper, lood, zink, steenkool, bruinkool, ijzererts, olie en aardgas. Tot 1989 had het land een economie in de sovjetstijl waarin bijna alle landbouw en industriële ondernemingen door de staat beheerd werden. Een stagnerende economie, tekort aan voedsel, energie, en consumptiegoederen, een enorme buitenlandse schuld, en verouderde en inefficiënte industriële complexen waren aanleiding tot allerlei hervormingen in de jaren '90.

15 Wijnbouw

Bulgarije heeft een eeuwenoude wijnbouwtraditie die ook heden ten dage een belangrijke rol speelt in de Bulgaarse economie. Er zijn vele soorten druiven en wijnen in Bulgarije. In het zonnige zuiden wordt voornamelijk veel rode wijn geproduceerd en in het noorden meer witte wijn.

16 Landbouw

Traditioneel is Bulgarije een landbouwland. De belangrijkste gewassen zijn tarwe, koolzaad, graan, gerst, groenten en tabak. Druiven en ander fruit, evenals rozen, worden ook gekweekt en de productie van wijn en brandewijn is belangrijk voor de economie.

17 Bosbouw

Bulgarije is voor ongeveer een kwart bedekt met bos, een van de hoogste percentages in Europa. Het verbaast dan ook niet dat de Bulgaarse houtindustrie tot de belangrijkste houtindustrieën in de regio behoort. Er zijn ongeveer 5.500 bedrijven in de sector actief, waarin in totaal ongeveer 18.000 mensen werkzaam zijn. Bulgarije wordt steeds belangrijker als houtproducerend land en de productie stijgt jaarlijks. Naast de productie van hout, neemt de productie van papier en karton ook een belangrijke plaats in.

18 Godsdienst

85% van de bevolking behoort tot de Bulgaars-orthodoxe Kerk. Een kleine minderheid behoort tot de Bulgaars-katholieke Kerk en eveneens een kleine minderheid tot de Rooms-katholieke Kerk. Daarnaast is er een aanzienlijke moslim minderheid (12 %).

19 Onderwijs

In Bulgarije zijn kinderen vanaf 7 jaar leerplichtig. Ze moeten tenminste 6 jaar verplicht onderwijs volgen. Meestal volgen kinderen 11 jaar school, waarna ze een vervolgopleiding kiezen of direct gaan werken.

20 Cultuur

Kunst en cultuur spelen een belangrijke rol in Bulgarije. In vrijwel elke stad zijn speciale kunstcentra (chitalishta's) te vinden. In deze kunstcentra worden tentoonstellingen gehouden en voorlichting gegeven.

Uit de klassieke oudheid en de Romeinse tijd is in Bulgarije vanwege de Turkse overheersing weinig overgebleven.

Bulgarije is rijk aan een folklore traditie, waarin volksdansen, muziek, klederdracht en speciale rituelen (zoals vuurdansen) en feestdagen een speciale plaats innemen. Alle dorpen en steden vieren dit op hun eigen manier. Verder zijn kenmerkend voor Bulgarije de specifieke ambachten zoals houtbewerking, borduren, pottenbakken en weven.

De Bulgaarse muziek is onder liefhebbers van wereldmuziek of volksmuziek zeer geliefd en heeft al heel veel moderne muziekstijlen beïnvloed.

21 Eten en drinken

De Bulgaarse keuken is een mix is van de Slavoonse, Griekse en Turkse keuken. Veel gerechten uit Bulgarije zijn over de hele wereld bekend. Dankzij het perfecte klimaat groeien er allerlei soorten groenten en fruit. Bekende producten zijn bijvoorbeeld Bulgaarse yoghurt en honing. Andere Bulgaarse specialiteiten zijn:

- shopska salad: reepjes tomaten, komkommers, peper en schapenkaas
- tarator: een koude "soep" van komkommer, walnoten en yoghurt
- schapenkaas met gebakken eieren
- kebapcheta: gegrild vlees met diverse sausen

- kavarma: varkensvlees met uien en champignons
- shishkebab: kebab en moussaka

22 Taal

De officiële landstaal is Bulgaars.

23 Geldeenheid

De Bulgaarse munteenheid is de lev.

24 Media

In Bulgarije zijn weinig tot geen Nederlandse kranten te verkrijgen. Wel zijn er veel Duitse en Engelse kranten te koop. Enkele Bulgaarse kranten hebben Engelstalige gedeeltes. Ook op internet hebben de meeste Bulgaarse kranten een Engelstalige sectie.

Naast de Bulgaarse televisiezenders zijn er voornamelijk Engelse en Duitse zenders op de televisie te zien.

25 Belangrijkste monumenten en topics

Bulgarije heeft veel moois te bieden, zoals:

- natuurschoon (bv. de Rozenvallei in het centrum van Bulgarije)
- kloosters (er zijn er ruim 160; bekendste is het Rila-klooster)
- kerken (bv. de Boyanakerk, rotskerken van Ivanovo)
- archeologische monumenten (zoals Nikopolis ad Istrum, Tsarevets fort, Deaf stones)
- gebouwen (zoals Veliko Turnovo, Baba Vida kasteel, Pleven Panorama)
- musea (Bulgarije is zeer rijk aan musea)